

כ"ו כ"מ האהבך ב' א"מ ההם ב' ה'ז

ד א וּמְרִדְכִי יָדַע אֶת־כָּל־אִשֶּׁר
 נַעֲשָׂה וַיִּקְרַע מְרִדְכִי אֶת־בְּגָדָיו וַיִּלְבָּשׁ
 שָׂק וַאֲפֹר וַיֵּצֵא בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּזְעַק
 וַעֲקָה גְדוּלָה וּמָרָה: כ וַיָּבֹא עַד לְפָנַי
 שַׁעַר־הַמֶּלֶךְ בִּי אֵין לָבֹא אֶל־שַׁעַר
 הַמֶּלֶךְ בְּלָבוֹשׁ שָׂק: ג וּבְכָל־מְדִינָה
 וּמְדִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר דִּבְרַתְהֶם לְדָתוֹ
 מִיַּע אָבֵל גְּדוּל לַיהוּדִים וְצוֹם וּבְכִי
 וּמִסְפָּד שָׂק וַאֲפֹר יַצַּע לְרַבִּים:

רק שכן דרך כל הצדיקים
 שאף שיודעין הישועה מכל מקום יכולין

לצעוק בלב שלם ממש כמו אם לא היה
 יודע. ולמי שאינו כן אין מראין לו הישועה
 באמת. וזה תליא באמונה שלימה שמבטל
 כל השכל לה' יתברך ויודע ומאמין שאין
 סתירה מכל זה שהישועה בא על ידי צעקת
 האדם. אף כי ה' יתברך לא יעזוב בני
 ישראל בלי ספק. מכל מקום צריכין לצעוק
 בעת צרה כמו שכתוב (ירמיה ל' ז) עת צרה כו'
 וממנה יושע:

אמ"כ

לך כנוס את כל היהודים

בימי הפורים האלה, בשעות קשות הללו, שיסורים מקיפים וממלאים את
 כלל ישראל הגוי כולו, צרות רבות מבחוץ, ויותר גדולה היא הצרה מפני
 הצרות הפנימיות שלנו, מפני שנשבת שלום הבית אצלנו, שלום בית ישראל -
 נזכר נא את הימים הללו ומאורעותיהם כמו שהם כתובים לפנינו במגילת
 אסתר, אשר ברוח הקודש נאמרה. ורוח הקודש עומד הוא ממעל לכל חליפות
 העתים, ומלמעלה שלכל שינויי התכסיסים של הדורות. והאמרה הנצחית של
 "לך כנוס את כל היהודים" היא מוכרחת להחיות אותנו עוד הפעם, ולרוממנו
 מכל שפלותינו. אבל בודאי כאן ישאל מי שיודע לשאול, וגם מי שאינו יודע
 לשאול: היתכן, עכשו אתה אומר "לך כנוס את כל היהודים"? כיצד תכניס
 בכפיפה אחת, במסגרת אחת, את כולם, את כל סיעותיהם ואת כל מפלגותיהם,
 כיצד ישוּבו העצמות הפזורות על פני כל בקעת הגלות הרחבה, הגלות החמרית
 והגלות הרוחנית, להתקרב אחד אל אחד, להיות לשיעור קומה אחד הנקרא
 כלל ישראל, העומד לדרוש את חסנו, את תחיתו ואת שיבת שבותו? אף אתה
 אמור לו, שהפיזור הזה, גם החומרי וגם הרוחני, יש לנו מקום אחד ששם
 איננו יכול לשלוט עלינו. וכי תאמר: הרי אנחנו רואים בעינינו את הצרה
 הפנימית האיומה, איך שקמים יהודים כנגד יהודים, איך שאחים נהפכים זה
 נגד זה לזאבים ולנחשים, ואיך זה תאמר: "לך כנוס את כל היהודים"?

3

אמת הדבר שמחלתנו הגדולה, מחלת הגלות, בין מחלת הגלות שבפועל
 שנתכה עלינו במלוא זעפה, בין מחלת הגלות שבכת, שלפפה אותנו מאז, אשר
 על ידה באה עלינו הקטסטרופה הגלותית "ומפני חטאינו גלינו מארצנו
 ונתרחקנו מעל אדמתינו" (מתפילת מוסף למועדים), היא מלפפת אותנו ועושה
 אותנו לעם מפוזר ומפורד, אבל נצח ישראל לא ישקר (שמואל א טו כט). הגלות
 עם כל נוראותיה מוכרחת שקץ יבא לה, ובעת אשר הרוח מתחיל לבא מארבע
 כנפות הארץ, מהמצוקות הסובבות אותנו מעבר מזה, ומהתגלות הנפשית
 הממלאה את קרבנו גם יחד לשוב ולהבנות בארץ חיינו מעבר מזה, הננו
 קרובים להכיר כי ישנה תרופה גם למחלת הפיזור והפירוד שלנו. וסוף כל סוף
 עם אחד אנחנו ועם אחד נהיה, ועוד הפעם יקום ישראל, באמתו הנצחית של
 "לך כנוס את כל היהודים".

אמ"כ

(4) ה איש

יהודי היה בשושן הבירה ושמו
מרדכי בן יאיר בן שמעי בן קיש
איש ימיני אשר הגלה מירושלים

(5)

לוד עקר שני יש בכונת התסידות והוא טובת הדור, שהנה ראוי לכל חסיד שיתכונן במעשיו לטובת דורו כלו זכות אותם ולהגן עליהם. והוא ענין הכתוב (ישעיה ג), אמרו דייק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו, שכל הדור אוכל מפרותיו. וכן אמרו ז"ל (כ"ב טו), "היש בה עץ", אם יש מי שמגן על דורו בעץ. ותראה שזהו רצונו של מקום, שיהיו וסידי ישראל מופים ומכפרים על כל שאר המדרגות שבהם. הוא מה שאמרו ז"ל בלובב ומיניו (ויקרא רבה פ), יבואו אלה יכפרו על אלה, שאין הקדוש ברוך הוא חפץ באבדון הרשעים, ולא מצוה מטלת על החסידים להשתדל לזכותם ולכפר עליהם. וזה צריך שיעשה בכונת עבודתו וגם בתפלתו בפעל, הינו שיתפלל על דורו ככפר על מי שצריך פקרה, ולהשיב ותשובה מי שצריך לה, ולקמדם סגוריא על הדור כלו. וכבר

אמרו ז"ל על פסוק (דניאל י), "ואני באתי בדכריה", שלא חנו גבריאל ונכנס לפנים מן הפרגוד, אלא כשלא סגוריא על ישראל. וגדעון נאמר לו (שופטים ו), "לך בכחך זה", לפי שלמו סגוריא על ישראל, כי אין הקדוש ברוך הוא אוהב אלו קמי שאוהב את ישראל. וכל מה שאדם מגדיל אהבתו לישראל גם הקדוש ברוך הוא מגדיל עליו. ואלה הם הרועים האמתיים של ישראל שהקדוש ברוך הוא חפץ בהם הרבה, שמוסרינו עצמם על צאנו, ודורשים ומשתדלים על שלומם וטובתו בכל הדרכים, ועומדים תמיד בפרץ להתפלל עליהם לבט הגזרות הקשות, ולפתוח עליהם שערי הברכה. הא קמה ?

של ישראל פ"ט

(6)

בפורים הופיעה במידה גדולה, הפיכת חושך לאור, מר למתוק. בספר 'הזוהר' יש תיאור של הישיבה של מעלה. שם נמצאת גם ישיבתו של המשיח בה עוסקים בלימוד תורה במיוחד. קיימת הוראה הקובעת למי ניתנה רשות להיכנס לשם: מאן דלא ידע - מי שאין לו כשרון להפוך חושך לאור, רע לטוב, מר למתוק - לא ייכנס כאן²⁸. גדולתה האמיתית של גבורת ישראל היא הפיכת החושך לאור. בגמרא יש הלכה "חייב אינש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין 'ארוור המן' ל'ברוך מרדכי'²⁹. זאת אמת המידה של ההתבלבלות וההתרוממות³⁰. יש מפרשים ש"ארוור המן" עולה בגימטריא כמו "ברוך מרדכי", ושעלי ידי קצת התבלבלות לא יוכלו לכוון את החשבון הזה³¹. כך הרמז של הגימטריא הזאת: הארוור מתהפך לברוך.

של ישראל פ"ט